

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e**

Az ügy száma: Kfv.VII.45.234/2022/7.

A tanács tagjai: Dr. Magyarfalvi Katalin a tanács elnöke

Dr. Cséffán József előadó bíró

Dr. Varga Zs. András bíró

Dr. Remes Gábor bíró

Dr. Varga Eszter bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

Felperesi képviselő: Dr. Szupuka Gabriella ügyvéd
(felperesi képviselő címe)

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala
(alperes címe)

Alperesi képviselő: Dr. Veress Júlia kamarai jogtanácsos
(alperes címe)

A per tárgya: nyugdíj biztosítási ügyben hozott közigazgatási határozat jogszerűségének vizsgálata

A felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat: a Budapest Környéki Törvényszék
5.K.701.529/2021/19. számú ítélete

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes (20. sorszám alatt)

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 5.K.701.529/2021/19. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A Kúria a peres felek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét 20.000 – 20.000 (húszezer – húszezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes kérelmére indult adategyeztetési eljárásban a Nógrád Megyei Kormányhivatal Balassagyarmati Járási Hivatala 2019. február 27. napján kelt határozatával megállapította, hogy a felperes az 1978. és 2017. december 31. közötti időszakra 34 év 8 hónap figyelembe vehető szolgálati időt, 32 év és 220 nap nők kedvezményes öregségi nyugdíjra jogosító időt, ezen belül 28 év 217 nap keresőtevékenységgel járó vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal szerzett szolgálati idő szerzett.

[2] A felperes fellebbezésében az 1989. január 1. és 1993. december 31. közötti időszakban a ... GMK-nál (a továbbiakban: GMK) munkaviszony keretében teljesített munkavégzése elsőfokú határozattal el nem ismert időszakai beszámítását kérte. A másodfokú társadalombiztosítási szerv 2020. november 27. napján kelt határozatával az elsőfokú döntést – a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 96/B. §-a, 18. § (2b)-(2c) bekezdései, 37. § (1), (4) bekezdései, 43. § (2) bekezdése, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Tny.vhr.) 29. § (1) bekezdése és (8) bekezdés b) pontja, a társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvény (a továbbiakban: T.) 103/A. § (5) bekezdése, valamint a T. végrehajtására kiadott 89/1990. (V.1.) MT rendelet (a továbbiakban: MTr.) 2. §-a és 291. § (5) bekezdése alkalmazásával – megváltoztatta, és megállapította, hogy a felperes 34 év 81 nap figyelembe vehető szolgálati idővel, 33 év 293 nap nők kedvezményes öregségi nyugdíjra jogosító idővel, ezen belül 29 év 290 nap keresőtevékenységgel járó vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal szerzett szolgálati idővel rendelkezik. Megállapította, hogy a fellebbezésben megjelölt 1989. január 18. és 1993. december 31. közötti időszakban a felperes a GMK-nál állt „jogviszonyban”, erre az időszakra a társadalombiztosítási nyilvántartásban nem található adat, csak az 1994. január 1. és 1997. március 31. közötti időre. A megszűnt foglalkoztató iratörzsoje iratanyaggal nem rendelkezik. A felperes által csatolt okiratok (munkakönyv, szja igazolások, adófolyószámla kivonat, adóbevalláshoz kiadott munkáltatói igazolások, csekkek, 1993. május, augusztus, október bérkifizetés), valamint az 1992. február 6-án, 1996. szeptember 27-én és 2001. március 28-án kelt ellenőrzési jegyzőkönyvek alapján „feltételezhető”, hogy a felperes a GMK-ban segítő családtag volt, segítő családtagi időt azért nem lehet figyelembe venni, mert az okiratokból a járulék megfizetése nem állapítható meg. Az alperes a felperes által csatolt okiratok és az ellenőri jegyzőkönyvek alapján az 1989. január 18. és március 31. közötti időt szolgálati és nők kedvezmények öregségi nyugdíjára jogosító, ezen belül keresőtevékenységgel járó vagy azzal egy tekintet alá eső szolgálati időként elismerte és bejegyezte a hatósági nyilvántartásba, míg az 1991. március 13. és április 1., az 1992. január 1. és december 31., az 1993. március 1. és – elírás folytán 1995. március 31., helyesen – 1993. március 31., az 1993. augusztus 1. és augusztus 31., valamint az 1993. október 1. és

október 31. közötti, munkaviszonyként bejegyzett adatot segítő családtagra módosította azzal, hogy a kereseti adatokat is ennek megfelelően rögzítette.

A felperes keresete, az alperes védekezése

[3] A felperes módosított keresetében kérte elsődlegesen az alperes határozatának megváltoztatását, az „1989. április 2-től 1989. december 31., 1990. január 1-től 1990. december 31., 1991. január 1-től 1991. december 31., továbbá az 1993. év január, február, március, április, június, július, szeptember, november és december hónapokra” vonatkozóan a szolgálati idő elismerését, másodlagosan az alperes határozatának az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályú megsemmisítését és az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését. Állította, hogy a vitatott időszakban is megfizette a nyugdíjjárulékot, ennek hiányában a hatóságok eljárást indítottak volna. Állításának alátámasztására okirati bizonyítékokat csatolt, valamint tanúként kérte meghallgatni foglalkoztatójának könyvelőjét.

[4] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy szolgálati időként csak az az időszak számolható el, amely alatt a járulék megfizetése is igazolt, a csatolt iratokból azonban nyugdíjjárulék megfizetésének ténye nem, csupán az adó megfizetése állapítható meg.

A jogerős ítélet

[5] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatállyal megsemmisítette, és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. Döntése meghozatala során alkalmazott jogszabályként a Tny. 18. § (2b) és (2c) bekezdésében, 43. § (1) bekezdésében, 96/B. §-ában, a Tny.vhr. 29. § (1) bekezdésében, az MTr. 137. §-ában, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 89. § (1) bekezdés a) pontjában, 92. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezéseket hívta fel.

[6] Megállapította, hogy az 1998. január 1-jétől hatályos Tny. szerint kizárólag azt az időszakot lehet szolgálati időként elismerni, amelyre a nyugdíjjárulék megfizetése megtörtént, azonban ebben az ügyben a 1998. január 1-jét megelőző időszakra vonatkozó szolgálati idő elismerése körében alakult ki a jogvita, ezért az 1997. december 31-én hatályos T.-t, és a végrehajtására kiadott MTr.-ben foglaltakat kell alkalmazni. Az 1998. január 1-jétől kezdődő időszakra a szolgálati idő beszámíthatóságához a járulékfizetés tényét minden esetben igazolni kell, az 1998. január 1-jét megelőző időszakra – nem valamennyi jogviszony tekintetében – a Tny. 43. § (2) bekezdésében és az azzal nagyrészt megegyező, az MTr. 137. §-ában meghatározott valamennyi bizonyítási mód felhasználható.

[7] A perben a felperesnek kellett bizonyítania, hogy a vitatott időszakban szolgálati időként elismerhető biztosítási jogviszonnyal rendelkezett, és erre az időszakra a járulékot megfizette. Ebben a körben a felperes okiratokat csatolt, benyújtotta az 1993. évre vonatkozó járulékszámolási nyilvántartó lapot, a GMK-nál tartott járulék ellenőrzési eljárás jegyzőkönyvét, valamint a nyugdíj- és egészségbiztosítási egyéni nyilvántartó lapokat az 1994. és 2017. évek közötti időszakra vonatkozóan; tanúként kérte meghallgatni a GMK

könyvelőjét annak a ténynek az alátámasztására, hogy a vitatott 1988. január 18. és 1993. december 31. napja közé eső időszakban a GMK-ban foglalkoztatták, és erre az időszakra a járulék bevallás és megfizetés megtörtént. A tanú vallomása ellentmondásmentes volt, a tanú határozottan emlékezett arra, hogy a felperest a GMK-nál foglalkoztatták, a járulékot a bevallásokban feltüntették.

[8] Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy a felperes eredményesen bizonyította tényállítását, a tanú vallomása alátámasztotta azt, hogy a nyugdíjjárulék befizetése a vitatott perbeli időszakban megtörtént. A bíróság szerint az 1993. évre vonatkozó járulékelszámolási nyilvántartó lap is alátámasztotta, hogy a felperes tekintetében a bevallás megtörtént. Figyelemmel arra, hogy az időmúlás következtében egyéb okirati bizonyíték nem állt a felperes rendelkezésére, ezért az MTr. 137. § (2) bekezdés d) pontja alapján más hitelt érdemlő módon bizonyíthatta a járulékfizetés megtörténtét.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[9] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását, továbbá a felperes perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a T. 10. § (1) bekezdés f) pontját, az MTr. 126. § (7) bekezdés b) pontját, a Tny. 37. § (4) bekezdését, 43. § (2) bekezdését, a Tny.vhr. 29. § (8) bekezdés b) pontját, a Kp. 2. § (4) bekezdését, 43. § (1) bekezdését.

[10] Az alperes részletesen ismertette az ügy előzményeit, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat, a felek által a tárgyaláson és a beadványokban előadottakat, valamint a meghallgatott tanú vallomását. Kifogásolta, hogy a bíróság a tanúvallomást a járulék megfizetésének megtörténtére vonatkozóan bizonyítékként elfogadta, a GMK főfoglalkozású tagjának írásbeli nyilatkozatát nem értékelte. Sérelmezte, hogy a bíróság az MTr. 126. § (7) bekezdés b) pontját és a Tnyvhr. 29. § (8) bekezdés b) pontját nem vette figyelembe. Utalt arra, hogy az MTr. 137. §-a a munkaviszonyra vonatkozik; idézte a T. 1992. március 1. és december 31. között hatályos 103/A. § (5) bekezdését és a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj). 2010. január 1. és 2011. december 31. között hatályban volt 4. § g) pontját.

[11] Hangsúlyozta, hogy segítő családtag jogcímen a biztosítás a nyilvántartásba vétel napjától a nyilvántartásból történő törlés napjáig áll fenn – kivéve azokat a személyeket, akikre a biztosítás egyéb jogcímen kiterjedt –, ha erre az időtartamra a kisiparos, a magánkereskedő, a gazdasági munkaközösség az érintetteket bejelentette, és a járulékot utánuk megfizette. Segítő családtag esetén a szolgálati idő elismerése csak a járulék megfizetésének bizonyítása esetén lehetséges, a munkakönyv és a személyi jövedelemadó bevallás alapján segítő családtagi időt figyelembe venni nem lehet. A felperes adófolyószámla kivonatokat is becsatolt, de ezeken a nyugdíjjárulék fizetés ténye nem szerepel, a becsatolt csekkek is csak az adó megfizetését igazolják. Járulékfizetés tanúkkal nem bizonyítható.

[12] Az alperes vitatta a bizonyítékok értékelésének okszerűségét, kifogásolta az okirati bizonyítékok értékelésének elmaradását. Sérelmezte, hogy az ítéletből nem tűnik ki, hogy a kereseti kérelemben hivatkozott segítő családtagi jogviszony hogyan „változott át” foglalkoztatottivá és hogy a foglalkoztatotti jogviszony a bíróság értelmezésében mit jelent. Szolgálati idő megállapításánál elsődleges a biztosítási jogviszony fennállásának tisztázása,

azonban ez sem történt meg. A segítő családtag – ahogyan arra a Kúria a Kfv.VII.37.241/2021/7. ítéletében rámutatott – nem munkakör, hanem önálló társadalombiztosítási kategória, ugyanúgy, mint a munkaviszony.

[13] Az alperes idézte a Kp. 43. § (1) bekezdését, a keresetkiterjesztés tilalma, és a kereseti kérelemhez kötöttség elve körében hivatkozott kúriai határozatokra (Kf.II.37.488/2019/5., Kfv.I.37.803/2019/5., Kf.VI.39.149/2020/8., Kfv.I.35.432/2019/5., Kfv.I.35.070/2019/6).

[14] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását, valamint a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, a felperes nem terjeszkedett túl a kereseti kérelmen, nem 1988. január 18. és 1993. december 31. napja közötti időszakra kérte a szolgálati idő elismerését, ahogyan azt alperes állítja. Kereseti kérelmében a 1989-1993 közötti évekre kérte a szolgálati időt megállapítani, azonban a 2021. december 1-jén megtartott tárgyaláson a kereseti kérelmet pontosította, az nem tartalmaz túlterjeszkedést. Hangsúlyozta, hogy a járulékfizetés megtörténtét tanúvallomással sikeresen bizonyította, a tanú vallomása nem ellentmondó, erre tekintettel a bíróság helyt adott a kereseti kérelemnek.

A Kúria döntése és jogi indokai

[15] A felülvizsgálati kérelem – az alábbiak szerint – alapos.

[16] A Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint, a felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem keretei között, az alperes által megjelölt jogszabálysértések mentén, valamint – a Kp. 2. § (4) bekezdésére tekintettel, a felülvizsgálati kérelem tartalmának megfelelően – a Kp. 78. § (2) bekezdése és a Kp. 84. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4)-(5) bekezdése alapján vizsgálta felül.

[17] A Kp. 115. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálatra a fellebbezésre vonatkozó szabályokat a rendkívüli perorvoslatokra vonatkozó XIX. fejezetben foglalt eltérésekkel kell megfelelően alkalmazni. Erre figyelemmel a fellebbezésre vonatkozó eljárás szabályai közül a felülvizsgálati eljárásban alkalmazandó a Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontja, amely szerint a fellebbezésnek (a felülvizsgálati kérelemnek) tartalmaznia kell a fellebbezést (a felülvizsgálatot) megalapozó jogszabálysértést, a jogszabályhely pontos megjelölésével.

[18] Az alperes felülvizsgálati kérelme a törvényi rendelkezések idézése útján tartalmazza a jogszabályhely [Kp. 43. § (1) bekezdés, 2. § (4) bekezdés] pontos megjelölését, nem tartalmazza azonban a felülvizsgálatot megalapozó jogszabálysértést, csupán kúriai döntésekből emel ki a keresetkiterjesztés tilalmára, a keresethez kötöttség elvére vonatkozó megállapításokat a perbeli esetre konkretizálás nélkül. Ezért a felülvizsgálati kérelem a fenti törvényi követelményeknek nem felel meg, amelynek következménye, hogy a Kúria ebben a körben nem vizsgálódhatott.

[19] A Tny. IV. fejezet „A szolgálati idő” cím alatti 37. § (1) bekezdése szerint a Tbj.-ben biztosítottak minősülő személy biztosítással járó jogviszonyának 1997. december 31. napját követő időtartama szolgálati időnek számít, ha erre az időszakra az előírt nyugdíjjárulékot a biztosítottól levonták, illetve a 38. § (2) bekezdés a)-b) pontjában említett személyek esetében megfizették. A Tny. 37. § (4) bekezdése szerint a biztosítással járó jogviszony 1998. január 1. napját megelőző időtartamát az 1997. december 31-én hatályos jogszabályok alapján kell szolgálati időként figyelembe venni.

[20] Az 1997. december 31-én hatályos MTr. 126. § (7) bekezdés b) pontja értelmében szolgálati időnek számít az az idő, amely alatt a gazdasági munkaközösségi tag segítő családtagja biztosított volt, feltéve, hogy erre az időre utána járulékot fizettek.

[21] A peresített időszakban hatályos T., valamint annak végrehajtási rendeletei – az 1990. május 1. előtt hatályos, a T. végrehajtásáról szóló 17/1975. (VI. 14.) MT rendelet (a továbbiakban MTr1.), és az 1990. május 1-től hatályos MTr. – a gazdasági társaság természetes személy tagjának a társaságban rendszeresen munkát végző segítő családtagját a biztosítottak körébe sorolták [T. 10. § (2) bekezdés, 10. § (1) bekezdés f) pont, MTr1. 1. § (1) bekezdés f) pont, MTr. 1. § (1) bekezdés d) pont]. Rendszeresen munkát végző segítő családtagnak – az MTr1. szabályozásában – főszabályként az illetékes szerv által ilyen címen nyilvántartott személyek minősültek, akiknek a biztosítása a nyilvántartásba vétel napjától az abból való törlés napjáig állt fenn [MTr1. 1. § (3) bekezdés, 4/A. §]; az MTr. szabályozásában a segítő családtag biztosítása a rendszeres közreműködés, illetve munkavégzés kezdetének napjától annak abbahagyása napjáig állt fenn [MTr. 5. §]. A segítő családtag után fizetendő társadalombiztosítási járulék mértékét és a kötelezettség teljesítésének alanyát a peresített időszakban előbb az MTr1. 217. (4) bekezdése, majd az MTr. 214. § (5) bekezdése, 291. § (5) bekezdése, 316. § (4) bekezdése, illetve a T. 103/A. § (5) bekezdése szabályozta. E jogszabályok alapján a gazdasági társaságban rendszeresen munkát végző segítő családtag a rendszeres közreműködése alapján válhatott biztosítottá, ha utána a jogszabályban előírt társadalombiztosítási járulék megfizetése megtörtént.

[22] A Tny. IV. fejezet „A szolgálati idő igazolása” alcím alatti 43. § (2) bekezdés a)-c) pontja szerint a szolgálati időt a társadalombiztosítási szervek nyilvántartásai alapján kell számításba venni. A társadalombiztosítási szervek nyilvántartásai alapján nem igazolt szolgálati időket, ha jogszabály másként nem rendelkezik, abban az esetben kell figyelembe venni, ha azokat az igénylő a foglalkoztató által kiállított egykorú eredeti okirattal (igazolással) vagy hiteles másolatával, vagy a foglalkoztató eredeti nyilvántartásai alapján kiállított igazolással, vagy egyéb hitelt érdemlő módon bizonyítja.

[23] Az ismertetett jogszabályhelyek alapján a biztosítással járó jogviszony 1998. január 1. napját megelőző időtartamát az 1997. december 31-én hatályos jogszabályok alapján kell szolgálati időként figyelembe venni, azonban a szolgálati időt az 1998. január 1. napját megelőző és az azt követő időtartamra egyaránt a Tny. 43. § (2) bekezdése alapján kell igazolni, a szolgálati idő igazolására ugyanis a Tny. 37. § (4) bekezdése és más rendelkezése sem írta elő az MTr. bizonyítási szabályainak alkalmazását. Az elsőfokú bíróság ezzel ellentétesen, a Tny. 37. § (4) bekezdése téves értelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy a perbeli esetben az MTr. 137. § (1) bekezdését kell alkalmazni, az MTr. 126. § (7) bekezdés b) pontja alkalmazását pedig helytelenül mellőzte.

[24] A Kúria ebben az ügyben is követendő gyakorlata (Kfv.VII.37.077/2021/5.) szerint a szolgálati idő elismerésénél a Tny. 43. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezések nem állítanak fel sorrendiséget a figyelembe vehető okiratok, igazolások, illetve az egyéb hitelt érdemlő bizonyítékok tekintetében, a törvényben megállapított feltételek vagylagosak. Erre tekintettel az igénylő – ha jogszabály másként nem rendelkezik – a nyugdíjbiztosítási nyilvántartás alapján nem igazolt időket vagy a foglalkoztató által kiállított egykorú eredeti okirattal (igazolással), vagy a foglalkoztató eredeti nyilvántartásai alapján kiállított igazolással, vagy egyéb hitelt érdemlő módon bizonyíthatja.

[25] A Kúria a Kfv.VII.37.241/2021/7. számú határozatában kimondta, hogy segítő családtagnak az a magánszemély tekinthető, aki a vállalkozás tevékenységében személyesen és díjazás ellenében – nem munkaviszony keretében – végzett munkát. A segítő családtag, mint jogintézmény biztosította a foglalkoztatás jogszerűségét a családtagok számára, ezért a

segítő családtag éppen úgy, mint a munkaviszony, önálló társadalombiztosítási kategória és nem munkakör.

[26] A fentiek alapján a Kúria először arra mutat rá, hogy a munkaviszonyban történt foglalkoztatást, munkavégzést igazoló bizonyítékok (pl. munkakönyv, munkajogviszonyból származó kereset, jövedelem megszerzését és az ilyen jövedelem bevallását, adó- és járulékfizetés megtörténtét igazoló okiratok) nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy a gazdasági munkaközösség részére teljesített rendszeres munkavégzése segítő családi jogviszony keretében történt, az ilyen okiratok ugyanis a munkaviszony alapján fennállt biztosítást és szolgálati idő szerzését támaszthatják alá.

[27] A segítő családi jogviszony tekintetében a jogszabály előírja, hogy szolgálati időnek az az idő számít (az vehető figyelembe szolgálati időként), amely alatt a gazdasági munkaközösségi tag segítő családi tagja biztosított volt, feltéve, hogy erre az időre utána járulékot fizettek, ezért a felperesnek – a társadalombiztosítási szervek nyilvántartásai alapján nem igazolt szolgálati idők tekintetében – bizonyítania kellett, hogy a GMK utána, mint segítő családi tag után a járulékfizetési kötelezettségének eleget tett. Ebben a körben tehát – a nyilvántartások alapján nem igazolt szolgálati idők Tny. 43. § (2) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott módokon való bizonyításával – kétséget kizáróan szükséges annak alátámasztása is, hogy a járulékfizetés megtörtént.

[28] Az alperes arra tévesen hivatkozott, hogy a segítő családi jogviszony szolgálati időbe beszámíthatóságának vizsgálata során a tanúvallomás (mint bizonyítási mód), a tanú (mint bizonyítási eszköz) igénybevétele kizárt az egyéb hitelt érdemlő módon történő bizonyítás köréből. A Tny. 43. § (2) bekezdés c) pontja szerinti egyéb hitelt érdemlő bizonyításnak a gyakorlatban elsősorban a tanúvallomás tekinthető. A perbeli esetben azonban nem elegendő annak – tanúvallomással, vagy más, egyéb hitelt érdemlő módon történő – bizonyítása, hogy a felperes a peresített időszakban a GMK részére segítő családi tagként rendszeresen munkát végzett, azt is bizonyítani kell, hogy utána, mint segítő családi tag után az elismerni kért időszakokban (az igényérvényesítéssel érintett hónapokban) a hatályos jogszabályokban előírt járulékfizetés megtörtént.

[29] Az alperes megalapozottan kifogásolta, hogy a bizonyítékok értékelését a bíróság a jogerős ítéletben nem végezte el. A Kp. 78. § (2) bekezdése szerint a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben, a megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve értékeli. A Pp. 346. § (4)-(5) bekezdése alapján az ítélet indokolásának tartalmaznia kell – egyebek mellett – a bíróság által megállapított tényeket, az azokra vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit.

[30] A bíróság a felperes által megjelölt időszakok szolgálati időbe való beszámításáról – a jogerős ítéletből kitűnően – egy okirati bizonyíték (az 1993. évre vonatkozó járulékszámolási nyilvántartó lap) és egy tanú vallomása alapján döntött. Ezen bizonyítékok tartalmát az ítéletben nem ismerte, ahogyan a rendelkezésére álló további bizonyítékokat (a társadalombiztosítási szervek eljárásában beszerzett okiratokat, a felperes által a perben csatolt és az indítványára beszerzett további okiratokat) sem. A bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékok egy részét csupán felsorolta, azokat, a többi bizonyítékkal azonosan, nem értékelte, nem vetette egybe. Döntését egyetlen bekezdésben, azzal indokolta, hogy a tanú ellentmondásmentes vallomása alátámasztotta a nyugdíjárulék perbeli időszakban való befizetését, amit a felperes az MTr. 137. § (2) bekezdés d) pontja alapján bizonyíthatott, illetve, hogy az 1993-as nyilvántartó lap alátámasztotta, hogy „a bevallás megtörtént”.

[31] A Kúria korábbi határozatában kimondta, hogy a támadott döntés felülbírálatra alkalmatlan és annak a hatályon kívül helyezését vonja maga után, amennyiben az indokolása nem felel meg a Pp. 346. § (4)-(5) bekezdésében foglaltaknak, abból nem állapítható meg,

hogy a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél mely bizonyítékokat és tényeket tekintett irányadónak, továbbá nem állapíthatóak meg azok az okok, amelyek miatt a bíróság valamely tényállást nem talált bizonyítottnak (Kpkf. VI. 40.176/2021/2.). A Kúria a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és a bíróság új eljárásra utasítására alapot adó eljárási jogszabálysértésnek tekinti, ha az ítélet indokolásbeli hiányossága olyan súlyos, hogy a Kúriának a bizonyítékok egyenkénti és összességükben, a megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve értékelését kellene elvégeznie, ami a felülvizsgálat korlátjaiba ütközne (Kfv.VII.45.207/2022/10.).

[32] A fentiek alapján Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Tny. 37. § (4) bekezdése, az MTr. 126. § (7) bekezdés b) pontja, a Kp. 78. § (2) bekezdése és a Pp. 346. § (5) bekezdése megsértésével hozta meg döntését. A bizonyíték értékelési kötelezettség megszegése a felülvizsgálati eljárásban nem orvosolható, lényeges eljárási szabálysértés, a jogerős ítélet indokolásbeli hiányosságai nem pótolhatók, a bizonyítékok értékelését a Kúria a felek jogorvoslati joga elvonása nélkül nem végezheti el.

[33] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet – a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával, mellőzve a felülvizsgálati kérelemben felhívott további jogszabályok megsértésének vizsgálatát –, hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[34] Az új eljárásban az elsőfokú bíróságnak a Tny. 37. § (4) bekezdése, az MTr. 126. § (7) bekezdés b) pontja helyes értelmezésével és alkalmazásával, a rendelkezésre álló valamennyi okirati bizonyíték és a meghallgatott tanú vallomásának értékelésével, a Tny. 43. § (2) bekezdésében foglalt bizonyítási szabály megfelelő alkalmazásával kell döntenie a keresetettel érvényesíteni kívánt időszakok szolgálati időbe való beszámíthatóságáról. A bíróságnak az ítéletet a jelen határozatban megjelölt hiányosságok felszámolásával teljesszűrésen, a Pp. 346. § (4)-(5) bekezdésének megfelelő tartalommal és részletességgel kell megindokolnia, számot adva a bizonyítékok Kp. 78. § (2) bekezdése szerinti értékeléséről is.

A döntés elvi tartalma

[35] *I. A munkaviszonyban történt foglalkoztatást, munkavégzést igazoló bizonyítékok nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy a gazdasági munkaközösség részére teljesített rendszeres munkavégzés segítő családi jogviszony keretében történt.*

[36] *II. Szolgálati idő szerzéséhez nem elegendő annak bizonyítása, hogy a felperes segítő családtagként rendszeresen munkát végzett, azt is bizonyítani kell, hogy a felperes, mint segítő családtag után az igényérvényesítéssel érintett hónapokban a hatályos jogszabályokban előírt járulékfizetés megtörtént.*

Záró rész

[37] A peres feleknek a felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltsége összegét a Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 110. § (3) bekezdése alapján csak megállapította azzal, hogy annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt. A Kúria a felperes felülvizsgálati perköltségének összegét a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán

alkalmazandó Pp. 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontjában, (5)-(6) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel, a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányos mértékben határozta meg.

[38] A felülvizsgálati eljárás a Tny. 81. § (1) bekezdése alapján költségmentes, ezért az eljárási illetékről a Kúriának rendelkeznie nem kellett.

[39] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 114. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[40] A végzés ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. március 28.

Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Cséffán József s. k. előadó bíró, Dr. Varga Zs. András s. k. bíró, Dr. Remes András s. k. bíró, Dr. Varga Eszter s. k. bíró